

Nytt lys på motstands- heltenes virksomhet

Virksomheten til Viggo Hansteen og Rolf Wickstrøm under okkupasjonen skal for første gang belyses grundig.

ODD INGE SKJÆVESLAND

Historikeren Harald Berntsen mener at de to som ble tatt og skutt 10. september 1941, er blitt stående som legender uten at deres virksomhet under den andre verdenskrig har fått en skikkelig gjennomgang. Det har har Berntsen nå tatt fatt på. Resultatet skal bli bok på Aschehoug forlag i 1995. Berntsen trekker ikke deres innsats deres i tvil, men vil belyse den rolle de spilte.

Hansteen var den reelle leder av Landsorganisasjonen fra okkupasjonen til han ble skutt. Han sto bak og spilte på lag med Jens Tangen, som lot seg plassere som LO-leder av tyskerne. Men som et ledd i maktoppgjøret mellom Arbeiderpartiet og Kommunistpartiet etter krigen, ble Tangen ekskludert av fagforeningskongressen i 1946 og nærmest utelukket fra arbeidslivet. Slik ble Tangen hardere straffet enn mange NS-medlemmer, sier Berntsen.

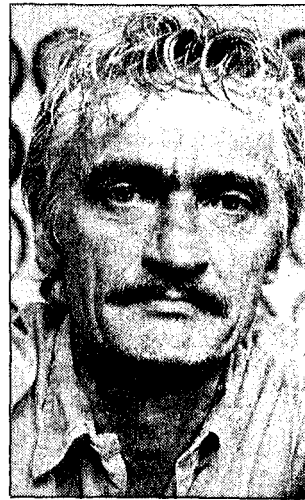
Han understreker at Hansteen «styrte» Tangen i forståelse med Konrad Nordahl, som var blitt LO-formann i 1939. Det var viktig for Hansteen at LO ble bevart som en selvstendig og

HELT: Viggo Hansteen var den reelle LO-lederen frem til han ble skutt 10. november 1941.

HELT: Rolf Wickstrøm var klubbleder ved jernbanevognfabrikken Skabo, og ble skutt sammen med Hansteen.

HISTORIKER: Harald Berntsen mener at virksomheten til Viggo Hansteen og Rolf Wickstrøm ikke er belyst grundig nok.

lovlig organisasjon så lenge som mulig. Berntsen sier at Hansteen ble tatt, fordi Reichskommissar Josef Terboven skjønte at den 41 år gamle juristen var LOs dyktige og reelle leder.

På «riktig» side

— I informasjonsflommen om frontkjempernes «tragiske skjebne», er det viktig å få frem det som skjedde med dem som var på riktig side under krigen, sier Berntsen.

Han vil ta for seg Hansteen og Wickstrøms liv fra vugge til grav, men med klar hovedvekt på det halvannet året de fikk leve under krigen. Boken blir neppe en slik mursten som den Berntsen skrev om tidlige-

re statsminister Johan Nygaardsvold for to år siden. Berntsens personlige interesse for Hansteen og Wickstrøm er at hans far arbeidet på jernbanevognfabrikken Skabo på Skøyen i siste halvdel av 30-årene. Der var Rolf Wickstrøm en ung og anonym tillitsmann. Han ble tatt, fordi direktøren rapporterte til politiet hva den da 28 år gamle Wickstrøm hadde foretatt seg som klubbleder våren 1941.

— Det er uklart hvor mye direktøren sa til politiet og om han visste hvilke konsekvenser beskyldningene kunne få for Wickstrøm. Det ble reist sak mot direktøren etter krigen, men han døde under rettssaken, forteller Berntsen.

104810